

20. oktober 2007

UKA 2007/42

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaattut siunnersuut.
(Igitanik maaniinnarmiititsinaveersaaneq, tassunga ilanngullugit avatangiisinut tunngassuteqartut eqqartuussisutigoortinneqartarneranni periaatsit nutaat kiisalu piginnaatitsissutit erseqqissaavigineqarnerat)

pillugu

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini kingullertigut ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Jurgen Weyer Johansen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Emilie Olsen, Atassut, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Vittus Mikaelson, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Josef Motzfeldt, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Marie Fleischer, Demokraatit

UKA 2007-p ulloq 28. september 2007-imi siullermeerneqarnerata kingorna Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa oqaaseqarfigalugulu.

Tusarniaanermut akissut

Siunnersuummik matuminnga ataatsimiititaliami suliarinninnermut atugassanik tusarniaanermut akissutigineqartut nuutinnerinik ataatsimiititaliap pissarsiniarsimavoq.

Siunnersuut marloriarlugu tusarniaassutigineqarsimasoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Siullermik decembari 2004-mi aappasaanillu maj 2005-imi. Tamatum kingorna siunnersuutip imarisaata pingaarnerup nalilernissanut oqaaseqarfigineqarnissaanullu tusarniaaffigineqartut periarfissaqarfigilluarsimagaluaat isumaqarfigineqarpoq.

Siunnersuummik siullermeerineq

Siunnersuummik siullermeerineq Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa, tamatumani siunnersuut naalackersuinikkut sulialinnit annertuumik tapersorneqarluni.

Apeqqutit

Aaqqissuinikkut naalackersuinikkullu suliassanik arlalinnik apeqquteqarnissaq siunnersuummik siullermeerinerup takutippaa.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik sularinninnerminut atatillugu atugassaminik Naalackersuisut arlalinnik apeqquteqarfigai. Ataatsimiititaliap apeqqaataasa Naalackersuisullu akissuteqaataasa nuutinneri isumaliutissiisummut matumunnga ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarput.

Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai

Avatangiisinut politikimik atasinnaasumik siuarsaataasinnaasumillu ilusilersinnaanermut siunnersuut pingaarnerusutigut pitsaasunik kissaatigineqartunillu tunngavissiisut Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap isigaa.

Naalackersuisut akissuteqaataat tigugini Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap uppersassavaa, ataatsimullu isigalugu tusaatissatut tigullugu.

Akissutigineqartulli ilaanut Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap ataasiakkaanik oqaasissaqarpoq.

Siunnersuummi § 4a-mi inernerit aalajangersimasut, taanna malillugu pisortat oqartussaasuisa, ingerlatsiviit suliffeqarfiillu avatangiisinut politikimik atasinnaasumik piviusunngortitsinissaat, taamaaliornikkullu inatsisip siunertaa malittarineqarnissaa ataatsimiititaliap qilanaaraa. Siunnersuummi avatangiisit pillugit anguniakkat siuarsarumallugit aalajangiusimajumallugillu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqaarfik sulisussat amerlineqartariaqartut ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Pisortat avatangiisinut eqqumanerulernerannut avatangiisinullu suliniuteqarnerannut atatillugu paasissutissiisarnikkut, ataqatigiissarinikkut, ingerlatitseqqittarnikkut, malitseqartitsinikkut sullissinikkut naliliisarnikkut nalunaarusiortarnikkullu suliassat pingaarutillit sinnerupput.

Apeqqutit 6) aamma 7) naapertorlugit siunnersuummi tunngavissat naammassineqarnissaat sukumiisumik maleruagassiorniartugit Naalackersuisut suliaat pillugit Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap tusarniaavoq. Paasissutissiisutigineqartut malillugit siunnersuutip saqqummiunneqarnera nalunaarummullu missingiusiorneq Naalackersuisut ataqatigiississimanngilaat. Maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissap sulissutigeqqinnissanut Naalackersuisoqarfik sukannersumik pilersarusiussasoq Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Pilersaarut suliassanut allanut ataqatigiissaarneqassaaq, taamaalilluni pilersaarut malinneqarsinnaaqullugu. Inatsisissatut sinaakkusiussap maleruaqqusanik aalajangersimasunik ataqatigiissaakkanillu immerneqarnissaa pingaaruteqarpoq taamaaliornikkut naalakkersuinikkut anguniakkat atuutinneqalernissaat taamaalillunilu piviusunngortinneqarnissaat qulakkeerneqarluni. Suliap ingerlaqqinnerata siuariartornera pillugu ingerlaavartumik ilisimatinneqartarnissani ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisunut ilaasortaq saqqummiussaqaarmat, taanna malillugu 2009 aallarnerfigalugu avatangiisit pillugit ukiumoortumik nalunaarusiamik Naalakkersuisut tunniussaqaartalernissaat naammagisimaarlugu ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Ukiumoortumik nalunaarusiaq, taamaalillunilu Namminersornerullutik Oqartussat avatangiisinut suliniutaat avatangiisinullu politikiat ersarinnerulernissaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit qilanaarineqarpoq. Avatangiisit pillugit oqallinnernik kinguneqarluartumik siumullu isigisumik inuiaqatigiinnit tamanit assigiinngitsutigut nassuiaat tunngaviliisinnaasoq ataatsimiititaliap ilimagilluinnarpaa. Apeqqutinut 8)-mut aamma 20)-mut Naalakkersuisut akissuteqaataat innersuussutigineqarput.

Nunatsinni eqqakkat pillugit nassuiaatit sapinngisamik annertunerpaamik aalajangiusimaneqarnissaat assigiiaartumillu ingerlanneqartarnissaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap inassutigissavaa. Eqqagassalerinermi paasinnittaatsip assigiiaarnerulersinneqarneratigut avatangiisinillu annertunerusumik sammisaqarnerulerneq iluaqutitaqarsinnaavoq avatangiisinillu eriaginninnerup eqqagassanik mingutsitsinerullu aningaasarsiutigineqarsinnaaneranut pinaveersimatitsisinnaalluni.

Avatangiisit pillugit peqqussutip iluarsanneqarnissaanut avatangiisinut tunngassutilinnut siunnersuisunik pilersitsinissamut periarfissat Naalakkersuisut isumaliutigeqqissagaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap qinnutigissavaa.

Avatangiisit pillugit politiki

Siunnersuummik siullermeerinninnermi apeqqutit 21 a-g) avatangiisit pillugit politikimi oqaatigineqartut ataqqillugit Naalakkersuisut avatangiisinut politikiat pillugu Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunut arlalinnik apeqquteqarpoq.

Naalakkersuisut akissuteqaataat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap pingaarnerusutigut naammagisimaarluarpaa, avatangiisinullu politikerineqartutut allassimasut ersarinnerulernissaat piviusunngortinneqarnissaallu Naalakkersuisut sulissutigissagaat ataatsimiititaliap kaammattuutigaa, taamaaliornikkut akissutigineqartup kissaatigisatut naammassineqarsimanngitsutut isikkoqaqqunagu. Avatangiisit pillugit politikimi tunngavissat ataasiakkaat qanoq piviusunngortinneqassanersut aalajangersimaqqissaartumik piaartumik Naalakkersuisut nassuiaateqassasut ilimagineqarpoq. Naalakkersuisut apeqqummut

21 a-g)-mut akissuteqaataat Inatsisartunut ilaasortanit maluginiarneqarnissaa kaammattuutigineqarpoq, taamaaliornikkut avatangiisit pillugit politikimi allassimasut naalakkersuineramik sulialinnit ilisimasaqarnerulersinnaaqullugu. Atuisunut politikikkut, inuussutissarsionermut politikikkut, ineqarnermut politikikkut assartuinermilu politikikkut annertunerusumik avatangiisit sammineqarnerulernissaannik Naalakkersuisut anguniagaqarnerat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit taparserneqarsinnaavoq.

Nunaqarfinni ikuallaaviit

Nunaqarfinni ikuallaaviit pillugit oqaluttuarineqartartut ajoraluartumik ajuusaarnartorujussuupput, apeqqutinullu 28)-mut aamma 29)-imut Naalakkersuisut akissuteqaataanni eqqartorneqartumi aamma atuarneqarsinnaalluni. Nunaqarfinni eqqagassanik passussinermut tunngatillugu siunnerfilimmik aaqqiissuteqarnissamillu kinguneqarluartumik siunnerfeqartumillu Naalakkersuisut suliaqarnerminnik ingerlatitseqqinnissaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq, taamaalilluni pisimasut uteqqinneqannginniassammata.

Aningaasaqarneq

Avatangiisinut nassuiaammut tunngatillugu allannguutissat siunnersuut ukiumut 200.000 kr.-inik aningaasartuutaaneruneranik kinguneqassasoq Naalakkersuisut oqaaseqaamminni naatsorsuutigigaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Siunnersuutip aalajangersimasup saniatigut avatangiisinut- aamma eqqagassanik passussisarnermut ataatsimoortumik annertuumik pilersaarummik Naalakkersuisut suliaqarput. Iliuusissatut pilersaarut eqqagassanut tunngasunut tamarmiusunut suliniutinik ilalik. Pilersaarutigineqartumi suliniutigineqartut kaammattuutigineqartullu malinneqassappata, ukiumut ingerlatsinermut aningaasartuutit 70 mio. kr.-isut annertutigisut saniatigut, 300 mio. kr.-inik sanaartornermut aningaasartuuteqarnissamik kinguneqarsinnaasoq 2008-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatini Naalakkersuisut missiliorpaat. Kommuninut tunngasumi aningaasartuuteqarnerussutinik ukiumut 10 mio.kr.-nik aningaasartalimmik, isumannaanerusumik eqqagassalerinermut suliniutinut sammititamik sillimmatinit aningaasanik atuisinnaaneq naatsorsuutigalugu, Naalakkersuisut aningaasaliinerisa saniatigut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi siunertamut tassunga sillimmatinik aningaasaliisoqaqqinnissaa pingaarnersiukkanut ilaatinneqanngilaq

Aningaasaqarniarnermut atatillugu pilersaarut Naalakkersuisunit Inatsisartunillu salliutinneqarsimatinnagu tamanna piviusunngortinneqarsinnaanngilaq. Avatangiisinut tunngasuni pilersaarut pillugu Inatsisartut Naalakkersuisunit sukumiinerusumik paasissutissiivigineqarnissaat pilersaarummilu aningaasatigut tunngavissarititaasut piaartumik naalakkersuineramik suliaqartunit oqallisigineqarnissaat Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq, taamaaliornikkut pilersaarutip

piviusunnngortinneqarnissaanut alloriarnerit siulliit
piviusunnngortinneqarsinnaaqullugit.

Inassuteqaat

**Siuliani allassimasutut oqaaseqarluni allannguutissatut siunnersuut
Naalakkersuisunit saqqummiunneqartoq Inatsisartunit
akuersissutigineqassasoq Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu
Ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.**

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu
Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Jürgen Wever Johansen
Siulittaasoq

Emilie Olsen

Vittus Mikaelson

Josef Motzfeldt

Marie Fleischer

[Ilanngussaq 1](#)

[Ilanngussaq 2](#)